भौतिक संरचना निर्माण गर्दा यो ऐनमा व्यवस्था भएको फासला बाहेक दायाँ बायाँ छज्जा राख्न चाहेमा छज्जा बराबरको थप फासला छोड्नु पर्ने छ ।

२१. नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडकहरुको निर्माण, मर्मत सम्भार, विस्तार र स्तरोन्नति तथा खोल्सा खोल्सी, राजकुलो एवं कुलोको संरक्षणका लागि नगरपालिकाले कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने छ ।

२२. नगरपालिकाले नगर सडक गुरुयोजना तयार गरी लागु गर्नेछ ।

२३. नगरभित्रका सम्पूर्ण भौतिक संरचना नगरका सम्पत्ति भएकाले संरक्षणको दायित्व पनि नगरपालिकाको हुन्छ । सो अनुरुप राष्टिय गौरवका तथा प्रादेशिक महत्वका सडक तथा सडक पुलको संरक्षण सम्बर्द्धन पनि नगरपालिकाबाट पहल गरिनेछ ।

२४. संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट निर्माण हुने सडक तथा सडक पुलहरुको नपाबाट समन्वय , सहयोग तथा अनुगमन समेत गरिने छ ।

२५. नगरपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण हुने बस पार्क, बस स्टेण्ड, प्रतिक्षलय निर्माण कर्ताले नगरपालिकालाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेछ ।

२६. नगरपालिकाले सडक संगै पक्की पुल, झोलुंगे पुल, पुलेसा, तटबन्धन कल्भर्ट सम्बन्धी पनि गुरुयोजना निर्माण गरी लागु गर्नेछ ।

२७.सडकलाई उत्पादन, व्यापार, पर्यटन पहुँचलाई बिशेष महत्व दिने गरी निर्माण गरिनेछ ।

२८. परम्परागत रुपमा प्रयोग हुँदै आएका चलनचल्तीमा रहेका तर नापी नक्सामा उल्लेख नभएका बाटा तथा गोरेटाहरुलाई औचित्यताका आधारमा नगरपालिकाले कायम गराउनसक्ने छ ।

२९. भवन निर्माण तथा सडक सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ७ मा भएका प्रावधानहरु सोही बमोजिम हुनेछ ।

३०. नगरपालिकाले स्थानीय यातायात व्यवस्थापन नीति जारी गर्नुका साथै स्थानीय यातायातको रुट निर्धारण, अनुमती, नविकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर भाडादर निर्धारण र नियमन गर्नेछ ।

३१. नगरपालिकाले विकास साझेदार सँगको समन्वय र सहकार्यमा स्थानीय बस सेवा तथा अन्य यातायातका साधन संचालन गर्न सक्नेछ ।

३२. यस ऐनले दिएको अधिकारक्षेत्रको प्रयोगका लागि नगरकार्यपालिकाले आवस्यक नियमावली, कार्यविधि निर्माण गर्न सक्नेछ । यस ऐनमा व्यवस्था नभएका विषयमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

प्रमाणिकरण मिति: २०७६।०३।१२

आज्ञाले
ईश्वरलाल शाक्य
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

स्थानीय राजपत्र

परशुराम नगरपालिकाबाट प्रकाशित

खण्ड: २ संख्या: १० मिति: २०७६/०६/०८

जोगबुडा, डडेल्धुरा, सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

भाग १

सडक तथा भवन आचारसंहिता व्यवस्थापन ऐन २०७६

प्रस्तावना:

परशुराम नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडक र नयाँ बन्ने सडकलाई सहज आवागमन योग्य बनाउने, सडक एवम् जलाधार क्षेत्र वरिपरि हुने निजि तथा सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माणलाई व्यवस्थित एवम् स्थापित नगर मापदण्डअनुरुप बनाउने, सडकहरुको निर्माण, मर्मत सम्भार, विस्तार र स्तरोन्नति गर्ने विधि र भवन निर्माणमा आचारसंहिता बनाउन वाञ्छनीय भएकोले

नेपालको संविधानको धारा २२६ र स्थानीय सरकार सचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम चौथो नगरसभाबाट यो ऐन बनाईएको छ ।

परिच्छेद१

प्रारम्भिक

१.सङ्क्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम ‘सडक तथा भवन आचारसंहिता विधेयक २०७६ ’ रहेको छ ।

(२) यो ऐन परशुराम नगरपालिका क्षेत्रभित्र तुरुन्त प्रारम्भ हुने छ ।

(२) परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा:

(क) 'कार्यपालिका' भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ।

(ख) 'खोला तथा खोल्सी' भन्नाले सार्वजनिक रुपमा नियमित तथा वर्षायाममा पानि बग्ने स्थानलाई सम्झनु पर्छ।

(ग) 'गोरेटो बाटो' भन्नाले परम्परागत रुपमा प्रयोग गर्ने नक्सामा भएको बाटो र परम्परागत रुपमा हिड्ने गरिएको तर नक्सामा नभएका गोरेटो बाटो समेतलाई सम्झनु पर्छ।

(घ) 'चक्रपथ' भन्नाले नगरलाई परिक्रमा हुने गरी निर्माण हुने सडकलाई सम्झनु पर्छ।

(ङ) 'टोलस्तरीय सडक' भन्नाले एक किलोमिटर सम्म लम्बाई भएको सडकलाई सम्झनु पर्छ।

(च) 'धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रको सडक' भन्नाले मूल सडकदेखि धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रसम्मको पहुँच मार्गलाई सम्झनु पर्छ।

(छ) 'नगरस्तरीय सडक' भन्नाले नगरपालिका र गाउँपालिकालाई जोड्ने सडकलाई सम्झनुपर्छ।

(ज) 'प्रमुख' भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ

(झ) 'प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत' भन्नाले परशुराम नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्छ।

(ञ) 'प्राकृतिक स्रोत' भन्नाले पानि , ढुङ्गा, बालुवा जस्ता प्रकृतिले दिएको स्रोतलाई सम्झनु पर्छ।

(ट) 'प्रादेशिक सडक' भन्नाले नगरपालिका क्षेत्र भित्र निर्माण भएको प्रदेश मातहतको सडकलाई सम्झनु पर्छ।

(ठ) 'फासला' (set back) भन्नाले सडकको किनारबाट छोडिने जग्गा भन्ने सम्झनु पर्छ।

(ड) 'राजकुलो तथा कुलो' भन्नाले नक्सामा भएको र परम्परागत रुपमा चलिरहेको पानी बग्ने कुलो सम्झनु पर्छ।

(ढ) 'राष्ट्रिय राजमार्ग' भन्नाले नगरपालिका क्षेत्रभित्र जोडिएका नेपाल सरकारले निमाण गरेका राष्ट्रिय सडकलाई सम्झनु पर्छ।

(ण) 'वडास्तरीय सडक' भन्नाले वडा क्षेत्र भित्र रहेका एक किलोमिटर देखि सात किलोमिटर लम्वाई सडकलाई सम्झनु पर्छ।

(त) 'सहरि सडक' भन्नाले बजार क्षेत्रभित्रका सडक भन्ने बुझिन्छ र यो शब्दले नगरपालिकाद्वारा चार किल्ला तोकी सहरी सडक नामाकरण गरी निर्णय गरेका सडक समेतलाई सम्झनु पर्छ।

(थ) 'सडक सिमा' भन्नाले नगर सडकको चौडाईलाई सम्झनु पर्छ।

(द) 'सडकको क्षेत्राधिकार' भन्नाले सडकको स्वामित्व भएको भूभागलाई सम्झनु पर्छ।

.(ध) 'सहायक सडक' भन्नाले मुख्य सडकबाट बस्तीसम्म जाने पाँच सय मिटर सम्मको सडकलाई सम्झनु पर्छ।

परशुराम नगरपालिका

(४)कसैले पनि निजी जग्गा समेतको ढुङ्गा, गिट्टि, बालुवा तथा खानी वा खनिजजन्य सामग्री नगरपालिकाको अनुमति बेगर व्यावसायिक प्रयोजनमा उत्खनन गरेको पाईएमा नगरपालिकाले त्यस्तो सामग्री, खनजोत वा ओसारपसार गर्न प्रयोग हुने साधन जफत गरी एक लाख रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने छ ।

(५)नगरपालिकाले तोकेको क्षेत्रबाहिर पार्किङ गर्नेलाई नगरपालिकाले एक सय रुपैयाँ देखि एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्नसक्ने छ ।

(६)अत्यावश्यक अवस्थामा बाहेक हर्न बजाइएको पाइएमा नगरपालिकाले एक रुपैयाँदेखि पाँच सय रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने छ ।

(७)कसैले प्रेशर हर्न बजाएको पाइएमा नगरपालिकाले पाँच सय रुपैयाँदेखि एक रुपैयाँसम्म जरिवाना गरी प्रेशर हर्न जफत एवम् नष्ट गर्नेछ ।

(८)कसैले सार्वजनिक स्थलमा धूम्रपान गरेको पाइएमा नगरपालिकाले पहिले पटकलाई सम्झाउने, दोस्रो पटकलाई एक सय रुपैयाँ जरिवाना गर्ने र त्यसपछि पटकै पिच्छे एक सय रुपैयाँ थप्दै जाने गरी जरिवाना गर्ने छ ।

(९) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि कसैले दफा १३ मा तोकेको मापदण्ड प्रतिकुल विज्ञापनजन्य सामग्री राखेको पाइएमा नगरपालिकाले हटाउन आदेश दिने छ । दिएको आदेश अटेर गरेको पाइएमा नगरपालिकाले त्यस्तो विज्ञापनजन्य सामग्री हटाउन लगाई हटाउन लागेको खर्च भराउनुका साथै बढीमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने छ ।

(१०) यो ऐन प्रारम्भ भएपश्चात कसैले दफा १३ मा तोकेको मापदण्डबाहिर विज्ञापनजन्य सामग्री राखेको पाइएमा नगरपालिकाले त्यस्तो विज्ञापनजन्य सामग्री हटाउन लगाई हटाउन लागेको खर्च भराउनुका साथै बढीमा पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्ने छ ।

(११) दफा ८ को उपदफा (२) प्रतिकुल कसैले कार्यपालिकाको स्वीकृति नलिई जग्गा प्लटिङ गरेको पाईएमा नगरपालिकाले एक लाख रुपैया देखि पाँच लाख सम्म जरिवाना गर्नुको साथै नक्सापासको कार्यलाई रोक लगाउन सक्ने छ ।

(१२) दफा ९ को उपदफा (२) प्रतिकुल कसैले कार्यालयको अनुमति नलिई पक्की सडक र ग्राभेल सडकको दायाँ बायाँ घडेरी निर्माण गर्न वा अन्य जुनसुकै प्रयोजनका लागि जग्गा खारेको वा सम्याएको पाईएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले त्यसरी खनेर थुप्रिएको ढुङ्गामाटो हटाउन लगाई रु. पच्चीस हजारसम्म जरिवाना गर्न सक्ने छ । त्यसरी दिईएको आदेश बमोजिम खनेर थुप्रिएको ढुङ्गामाटो हटाएको नपाईएमा नगरपालिकाले हटाउन लगाई लागेको खर्चमा पच्चिस प्रतिशत थप गरी सो समेत सम्वन्धित व्यक्तिबाट असुल गराउने छ ।

परिच्छेद ४
विविध

२०.नगरपालिककाले निर्माण गरेको सबै प्रकारका सडकहरु र राष्ट्रिय राजमार्गमा व्यक्ति वा सङ्घ वा संस्थाहरुले कुनै प्रकारको भौतिक संस्थाहरुले कुनै प्रकारको

(१५) नगरपालिकाले स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमती, नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर, भाडादर, निर्धारण र नियमन गर्न सक्नेछ ।

(१६) नगरपालिकाले विकास साझेदारसंगको सहकार्यमा स्थानीय बस सेवा, ट्रली बस, टेम्पो संचालन गर्न सक्नेछ ।

(१७) नगरभित्र रहेका सम्पूर्ण सडकहरुको सडक अधिकारक्षेत्र अवरोध र अतिक्रमण रोक्ने कार्य गर्नेछ ।

(१८) नगरपालिकामा सडक सम्बन्धी व्यवस्था गर्न तपसिलको व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

क) पूर्वाधार विकास समिति संयोजक	संयोजक
ख)नगरकार्यपालिकाले तोकेका २ जना नगरसभा सदस्य	सदस्य
ग) नगरप्रमुखले तोकेका २ जना नगरसभा सदस्य	सदस्य
घ) निर्माण व्यवसायी संघ प्रतिनिधि	सदस्य
ङ) नपाको योजना शाखा प्रमुख	सदस्य
च) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
छ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको अधिकृतस्तरको प्राविधिक	सदस्य सचिव

समितिको काम कर्तब्य र अधिकार नियमावलीमा तोके बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ३
कसुर र दण्ड सजाय

१९. कसुर र दण्ड सजाय :(१) यो ऐन बमोजिमको फासला र नगरपालिकाबाट स्वीकृत नक्सा भन्दा फरक पारी तला, छत, भर्याङ, बलेनि, सटर आदि समेतका संरचना निर्माण गरेमा त्यस्तो अनधिकृत निर्माणलाई प्रमुखले जुनसुकै बखत भत्काउन आदेश दिने छ । आदेशलाई अटेर गरी नभत्काएको खण्डमा प्रमुखले भत्काई हटाउन लागेको खर्चमा पच्चिस प्रतिशत थप गरी सम्वन्धित व्यक्तिबाट असुल उपर गराउने ।

(२) मूल सडकबाट शाखा सडकतर्फ व्यक्ति वा उपभोक्ता समितिले कुनै संरचना निर्माण गर्दा वा बाटा खोल्दा सडक र खोला, खोल्सी तथा नाला अवरुद्ध हुने गरी काम गर्न पाईने छैन । यस्तो कार्य गरेको पाइएमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले सम्बन्धित व्यक्ति वा उपभोक्ता समितिलाई सुधार गर्न आदेश दिन सक्ने छ । त्यस्तो आदेशको पालना भएको नपाएमा प्रमुखले मर्मत सुधार गर्दा लाग्ने खर्च र सो खर्चको थप पच्चिस प्रतिशत जरिवाना सम्बन्धित व्यक्ति वा उपभोक्ता समितिबाट असुल उपर गराउनेछ ।

(३) नगरपालिकाको स्वीकृत बेगर सार्वजनिक स्थल,सडकको दाँया बाँया कुनै पनि संरचना निर्माण गर्न पाईने छैन । त्यसरी निर्माण गरेमा त्यस्तो निर्माण भएको संरचनालाई प्रमुखले जुनसुकै बखत भत्काउन आदेश दिने छ । आदेशलाई अटेर गरी नभत्काएको खण्डमा नगरपालिकाले भत्काई भत्काउँदा र हटाउन लागेको खर्च र सो खर्चको थप पच्चिस प्रतिशत जरिवाना सहित सम्वन्धित व्यक्तिबाट असुल उपर गरिने छ ।

(न) 'ग्रामीण तथा कृषि सडक' भन्नाले मुख्य सडकबाट ग्रामीण ईलाकालाई जोड्ने कृषि उत्पादनलाई जोड दिने गरी निर्माण गरिएको सडकलाई सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद २

सडक क्षेत्रको वर्गीकरण,क्षेत्राधिकार र फासला

३.सडकको क्षेत्राधिकार:(१)सडकको क्षेत्राधिकार देहाए बमोजिम हुने छ ।

(क)नगर स्तरीय सडकको क्षेत्राधिकार(row) आठ मिटर चौडा हुने छ ।

(ख)वडास्तरीय सडकको क्षेत्राधिकार(row) सात मिटर चौडा हुने छ ।

(ग)टोलस्तरीय सडकको क्षेत्राधिकार छ मिटर चौडा हुने छ ।

(घ)सहरी सडकको क्षेत्राधिकार आठ मीटर चौडा हुने छ ।

(ङ)चक्रपथको क्षेत्राधिकार दश मिटर चौडा हुने छ ।

(२)उपदफा(१) बमोजिमका सडकको कुनै खण्डमा चक्रपथ परेमा चक्रपथ भएको सडक खण्डको क्षेत्राधिकार स्वतः दश मिटर चौडा हुने छ ।

(३)यो ऐन बमोजिम जुनसुकै वर्गिकरणमा परेका सडकको घुम्तीमा थप चालिस प्रतिशत चौडाई वृद्धि गर्नुपर्ने छ ।

(४)उपदफा(१)बमोजिम सडकको नामाकरण र क्षेत्राधिकार देहाय बमोजिम छोड्नु पर्ने छ ।

(क)चक्रपथको फासला दुई मिटर ।

(ख)नगरस्तरी सडकको फासला दुई मिटर ।

(ग)सहरी सडकको फासला तीन मिटर ।

(घ)वडास्तरीय सडकको फासला दुई मिटर ।

(ङ)टोलस्तरीय सडकको फासला एक दशमलव पाँच मिटर ।

(च)सहायक सडकको फासला एक दशमलव पाँच मिटर ।

(छ)गोरेटो बाटोको फासला पाँच फिट ।

(ज)खोला र खोल्सीको प्राकृतिक बहावबाट दुई मिटर फासला ।

(झ)राजकुलो तथा कुलोको फासला तीन फिट ।

(२)उपदफा (१) बमोजिम सडकको नामाकरण र फासला अनुसूची-१ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(५).धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रको सडकको क्षेत्राधिकार तथा फासला सम्बन्धी विशेष व्यवस्था धार्मिक सांस्कृतिक क्षेत्रको सडकको क्षेत्राधिकार तथा फासला सम्वन्धी व्यवस्था अनुसुचि -२ उल्लेख भए बमोजिम हुने छ ।

(६)मूख्य सडकको क्षेत्राधिकार र फासला सम्वन्धी विशेष व्यवस्था:(१) बुडर जोगबुडा लिप्ना दैजी सडक खण्डमा सडकको क्षेत्राधिकारभन्दा बाहिर तीन मिटर फासला छोड्नु पर्ने छ ।

तर साविकमा २०६१ देखि २०६८ सम्म बनाएका संरचनाका हकमा तीन फिट, २०६९ देखि यो ऐन लागू नहुन्जेलसम्म एक दशमलब पाँच मीटर फासला छाडी नक्सा पास प्रक्रियामा आई वा नआई निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका वा

बनेका संरचनाको लाग्ने दस्तुरको तेब्बर दस्तुर लिई नक्सा पास गर्न वा निर्माण सम्पन्न दिनमा बाधा पर्ने छैन ।

७.व्यावसायिक संरचना निर्माण गर्दा छोड्नु पर्ने फासला सम्वन्धी विशेष व्यवस्था: यो ऐन बमोजिम जुनसुकै वर्गिकरणमा परेको सडक, गल्ली, खोल्साखोल्सी तथा राजकुलो वा कुलोको किनारामा व्यावसायिक प्रयोजनका लागि जस्तोसुकै संरचना निमार्ण गर्दा दुई मिटर फासला छोड्नु पर्ने छ ।

८. बस्ती बिकास, सहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी मापदण्ड:(१) कार्यपालिकाले नगरपालिका क्षेत्र भित्र बस्ती विकास, सहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी छुट्टै मापदण्ड बनाई लागू गर्न सक्ने छ ।

(२) कार्यपालिकाको सहमति वेगर कसैले पनि जग्गा प्लटिङ गर्न पाउने छैन ।

(३) नगरपालिका क्षेत्रभित्र नक्सापास प्रक्रिया पुरा गरी आवासीय भवन साढे तीन तला र व्यावसायीक भवन पाँच तला देखि सात तला सम्म निर्माण गर्न पाईने छ । तर कार्यपालिकाबाट पूव स्वीकृति लिएर नक्शापास प्रकृयामा पुरा गरी सात तला भन्दा माथिको भवन निर्माण गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(४) साँस्कृतिक, धार्मिक एवं पुरातात्विक सम्पदालाई छेक्ने गरी कुनै पनि संरचना निर्माण गर्न पाइने छैन ।

९ निर्माणमा निषेध गरिएको: (१) नगर क्षेत्रभित्र व्यक्तिगत, सामुहिक वा संस्थागत रुपमा कुनै निर्माण गर्नु पर्दा देहायको कार्यलाई गर्न नपाउने गरी निषेध गरिएकोछ ।

(क)नक्सापास नगरी कच्ची वा पक्की तथा अस्थायी वा स्थाई कुनै प्रकारको संरचना बनाउन,

(ख)कार्यालयबाट स्वीकृत नक्साभन्दा फरक पारी तला, छत, भर्याङ, बलेनी, सटर आदि समेतका संरचना निमार्ण गर्न ।

(ग)मूल सडकबाट शाखा सडक खोल्दा पानिको निकास वा नाला अवरोध गर्न ।

(घ)कार्यालयबाट स्वीकृति नलिई कुनै पनि बाटोको ट्र्याक खोल्न ,

(ङ)कार्यालयको स्वीकृतिबेगर सार्वजनिक स्थलमा कुनै प्रकारको संरचना निर्माण गर्न,

(च)कार्यालयको अनुमति नलिई पक्की सडक र ग्राभेल सडकको दायाँ बायाँ घडेरी निर्माण गर्न वा अन्य जुनसुकै प्रयोजनका लागि जग्गा खार्न वा सम्याउन,

.(छ)आफ्नो घर कम्पाउन्ड वा पसल अगाडि सार्वजनिक जग्गा वा बाटाको क्षेत्राधिकार रहेको क्षेत्रमा कुनै पनि प्रकारको निमार्ण सामग्री वा व्यावसायिक वा अन्य जुनसुकै प्रकृतिका सामग्री राख्न,

(ज)सार्वजनिक जग्गा अतिक्रमण गरी कुनै संरचना निर्माण गरी वा नगरी प्रयोग गर्न ।

(२)उपदफा(१) को खण्ड (च)बमोजिम कार्यालयको अनुमति लिंदा प्राविधिकको निरीक्षण प्रतिवेदन बमोजिम पचास हजार रुपैयासम्म धरौटी राख्नु पर्ने छ ।

(१०)पानीको मूल तथा प्राकृतिक स्रोतको स्वामित्व निजी नहुने: (१)नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेको प्राकृतिक स्रोत र पानिको मूल तथा पानिका जुनसुकै स्रोतमा कसैको निजी स्वामित्व हुने छैन । कसैले पनि यस्ता स्रोतको एकलौटी प्रयोग गर्छु भन्न पाउने छैन् ।

(२)उपदफा(१)बमोजिम मूल वा अन्य स्रोतबाट प्राप्त पानी आफूलाई चाहिने बाहेक सार्वजनिक प्रयोगका लागी बन्देज गर्न पाईने छैन । पानिको प्रयोग देहायको क्रममा गनु पर्ने छ :-

(क) खानेपानिको रुपमा उपयोग गर्न।

(ख) सिंचाईका लागि उपयोग गर्न ।

(३)निजी जग्गा समेतमा रहको ढुङ्गा,बालुवा तथा अन्य खनिजजन्य प्राकृतिक स्रोत नगरपालिकाको अनुमति बेगर कसैले पनि व्यवसायिक प्रयोजनका लागि उत्खनन गर्न पाउने छैन ।

११.जथाभावी पार्किङ गर्न, हर्न बजाउन र तीव्र गतिमा सवारी साधन चलाउन नहुने:(१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र तोकिएको स्थानमा बाहेक पार्किङ गर्न पाईने छैन ।

(२)नयाँ बन्ने व्यावसायिक सपिङ मल तथा होटल आदि व्यवसायीहरुले सडकको क्षेत्राधिकार बाहिर पार्किङ गराउने गरी भूमिगत पार्किङ स्थल वा अन्य पार्किङ स्थलको व्यवस्था गर्नुपर्ने छ ।

(३)नगरपालिकाले आवश्यकता हेरी भइरहेका होटल तथा व्यवसायहरुलाई भुई तला वा अन्यत्र निजी जग्गामा पार्किङको व्यवस्था मिलाउन आदेश दिन सक्ने छ ।

(४)नगरपालिकाले सशुल्क पार्किङ क्षेत्रको व्यवस्था मिलाउन सक्ने छ ।

(५)नगरपालिका क्षेत्रभित्र अत्यावश्यक अवस्थामा बाहेक हर्न बजाउन पाउने छैन ।

(६)नगरपालिका क्षेत्रभित्र प्रेसर हर्न निषेध गरिएको छ ।

(७)नगरपालिका क्षेत्रभित्र तोकिएको गतिभन्दा बढी गतिमा सवारी साधन चलाउन पाइने छैन ।

१२.सार्वजनिक स्थलमा धुमपान गर्न नपाइने (१) कसैले पनि नगरपालिका क्षेत्रभित्र सार्वजनिक स्थलमा धूमपान गर्न पाईने छैन ।

(२)धुम्रपान उपलब्ध गराउने व्यवसायीले को कार्यका लागि अरुलाई असर नपर्ने गरी अलग्गै धूमपान कक्षको व्यस्थाथा गर्नुपर्ने छ ।

(३)नगरपालिका क्षेत्रभित्र तोकिएको स्थल र समयभन्दा बाहेक अन्य समयका मदिराजन्य सामग्रीको बिक्री वितरण तथा प्रयोगलाई निषेध गरिएको छ ।

(१३)जथाभावी विज्ञापजन्य साइनबोर्ड र कामग्री राख्न नपाइने: (१)नगरपालिका क्षेत्रभित्र तोकिएको मापदण्ड बाहिररही जथाभावी विज्ञापननन्य साइनबोर्ड र सामग्री राख्न पाइने छैन ।

(२)विज्ञापनजन्य साइनबोर्ड,फ्लेक्स प्रिन्ट,डिस्प्ले बोर्ड वा अन्य विज्ञापनजन्य सामग्री राख्नु पर्दा बढीमा आफ्नो सटरको वारपार र बढीमा दुई फिट चौडाइ भएको राख्न सकिने छ ।

(३) उपदफा (२) मा उल्लेख भएको भन्दा ठुलो साइजको विज्ञापनजन्य सामग्री राख्नु पर्ने पर्याप्त कारण भएमा नगरपालिकाको अनुमति लिई आवश्यक शुल्क तिरेर राख्न सकिने छ ।

(१४) नगरपालिकाले आफ्नो छुट्टै आन्तरीक र बाह्य यातायात साधनको पार्किङका लागि नगपालिकास्तरीय तथा वडा स्तरीय बसपार्क निर्माण गर्नेछ ।

धरान नगरपालिका